

VLAAMSE OVERHEID

N. 2008 — 1209

[2008/201167]

**7 MAART 2008. — Besluit van de Vlaamse Regering
tot vaststelling van de methodologie en de criteria van de voortgangstoets
voor de academisch gerichte opleidingen van de hogescholen in Vlaanderen**

De Vlaamse Regering,

Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, inzonderheid op artikel 124, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 30 april 2004;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 17 januari 2008;

Gelet op het advies nr. 44.040/1 van de Raad van State, gegeven op 7 februari 2008, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° Erkenningsscommissie : de commissie bedoeld in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

2° associatie : een vereniging zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 97 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Art. 2. § 1. Onder de verantwoordelijkheid van de Erkenningsscommissie wordt door de associaties een indicatieve voortgangstoets uitgevoerd op de opleidingen opgesomd in de bijlage 1 bij dit besluit, maar met uitzondering van de opleidingen die georganiseerd worden met toepassing van artikel 24bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

§ 2. Deze voortgangstoets heeft als doel de sinds de omvorming gerealiseerde voortgang te evalueren inzake de versterking van de wetenschappelijke ondersteuning en de verwevenheid van het onderwijs met onderzoek, hierna academisering te noemen.

§ 3. De Erkenningsscommissie kan nadere operationele afspraken maken met de associaties over de opbouw van de voortgangs- en evaluatierapporten.

Art. 3. De indicatieve voortgangstoets wordt uitgevoerd aan de hand van de volgende elementen :

1° de verwevenheid van het onderzoek met het onderwijs in het curriculum :

a) de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en -attitudes bij de studenten : training in het gebruik van onderzoekstechnieken en methoden van verzameling van gegevens, aanleren van interpretatie en verwerking van gegevens, aanleren van reflectie over en oriëntering van creatieve onderzoeksprocessen ...;

b) het bieden van mogelijkheden aan studenten om zelf projecten en onderzoeken uit te voeren met het oog op kennisontwikkeling en -creatie, analyse en synthese, reflectie, interpretatie en toepassing;

c) de ontwikkeling van de masterproef als instrument om onderzoeksvaardigheden bij de studenten aan te leren en te toetsen;

2° de intensiteit van de onderzoeksactiviteiten van het personeel :

a) het aandeel onderzoeksactieve personeelsleden ten opzichte van het totale personeelsbestand;

b) het aandeel van het personeel met een diploma van doctor ten opzichte van het totale personeelsbestand binnen de opleiding;

c) inkomsten uit contractonderzoek;

d) onderzoeksmatige reputatie en externe waardering van de personeelsleden;

3° de onderzoeks- en valorisatieoutput van het personeel, opgesplitst in de gangbare categorieën die gelden binnen het studiegebied;

4° de inzet van financiële middelen :

a) een overzicht van de lopende onderzoeksprojecten met een personeelslid van de hogeschool als promotor of copromotor, en de wijze en omvang van de financiering ervan;

b) ingezette middelen voor onderzoek ten opzichte van de totale middelen vanuit de verschillende geldstromen, gemeenschappelijke investeringen van hogeschool en universiteit;

5° de onderzoeksinfrastructuur en -faciliteiten.

Art. 4. Ter uitvoering van de voortgangstoets stelt elke betrokken hogeschool voor de in artikel 2 bedoelde opleidingen een voortgangsrapport samen waarin de nodige gegevens worden aangeleverd om de toets uit te voeren. Dat rapport omvat minimaal de volgende rubrieken :

1° de gegevens, vermeld in artikel 3 van dit besluit;

2° een toelichting bij die gegevens, waarbij ook de evolutie die al heeft plaatsgevonden met betrekking tot deze gegevens en de te verwachten ontwikkeling worden toegelicht;

3° een eigen evaluatie van de gerealiseerde voortgang en van de nog te realiseren voortgang tot het ogenblik dat de voldoende generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, aanwezig moeten zijn.

Art. 5. De associatie waarvan de betrokken hogeschoolbesturen partner zijn, maakt op basis van de in artikel 4 vermelde voortgangsrapporten en per cluster van opleidingen een eigen evaluatierapport dat de volgende rubrieken omvat :

1° een evaluatie van de voortgang van het academiseringssproces van de betrokken opleidingen;

2° een evaluatie van de nog te realiseren voortgang tot het ogenblik dat de voldoende generieke kwaliteitswaarborgen, vermeld in artikel 58 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, aanwezig moeten zijn;

3° een evaluatie van het lopende onderzoeksbeleid en de onderzoeksorganisatie van elke betrokken hogeschool;

4° een toelichting bij het onderzoeksbeleid voor de komende jaren, alsook een toelichting bij het meerjarenplan voor onderzoek, het gezamenlijk opgezette systeem van kwaliteitszorg voor het onderzoek en het algemene onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie, en een evaluatie van de inmiddels bereikte resultaten.

De associatie moet haar oordeel afdoende motiveren.

Uiterlijk op 30 april 2008 bezorgen de associaties hun evaluatierapport en de voortgangsrapporten van de individuele opleidingen aan de Erkenningsscommissie.

Art. 6. § 1. De Erkenningscommissie maakt een meta-evaluatie van de voortgang van de academisering door middel van een analyse en een beoordeling van de ingediende evaluatierapporten van de associaties en van een plaatsbezoek aan elke associatie. De Erkenningscommissie wordt voor de uitvoering van deze meta-evaluatie uitgebreid met twee leden-experts.

§ 2. De Erkenningscommissie bezorgt haar ontwerprapport aan de associaties, die binnen een termijn van dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de dag na de ontvangst ervan, commentaar op het ontwerprapport aan de Erkenningscommissie kunnen bezorgen. De Erkenningscommissie moet haar oordeel afdoende motiveren.

§ 3. De Erkenningscommissie brengt haar eindrapport uiterlijk op 31 juli 2008 uit.

Art. 7. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.
Brussel, 7 maart 2008.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
K. PEETERS

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,
F. VANDENBROUCKE

Bijlage 1 : de opleidingen die onderworpen zullen worden aan de voortgangstoets

STUDIEGEBIED	Omgevormde opleiding : graad - kwalificatie	SOORT
Architectuur	Bachelor in de architectuur	ABA
	Bachelor in de interieurarchitectuur	ABA
	Master in de architectuur	MA
	Master in de interieurarchitectuur	MA
	Master of Architecture	MA
Audiovisuele en beeldende kunst	Bachelor in het productdesign	ABA
	Master in het productdesign	MA
	Master in de monumenten- en landschapszorg	MA
Gezondheidszorg	Master in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	MA
	Bachelor in de kinesitherapie	ABA
	Master in de kinesitherapie	MA
	Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie	ABA
	Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie	MA
Handelswetenschappen en bedrijfskunde	Bachelor in het milieu- en preventiemanagement	ABA
	Master in het milieu- en preventiemanagement	MA
	Bachelor handelingenieur	ABA
	Bachelor in de bestuurskunde en het publiek management	ABA
	Bachelor in de handelswetenschappen	ABA
	Bachelor of Business Administration	ABA
	Master handelingenieur	MA
	Master in de bedrijfscommunicatie	MA
	Master in de bedrijfseconomie en het beleid	MA
	Master in de bestuurlijke informatiesystemen	MA
	Master in de bestuurskunde en het publiek management	MA
	Master in de handelswetenschappen	MA
	Master in de politieke en sociale economie	MA
	Master in het bedrijfsbeleid	MA
	Master of Business Administration	MA
	Master of Business Economics and Management	MA
	Master of Business Information Systems	MA

STUDIEGEBIED	Omgevormde opleiding : graad - kwalificatie	SOORT
Industriële wetenschappen en technologie	Bachelor in de industriële wetenschappen : bouwkunde	ABA
	Master in de industriële wetenschappen : bouwkunde	MA
	Master in de industriële wetenschappen : landmeten	MA
	Master in de stedenbouw	MA
	Master in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	MA
	Bachelor in de muziek	ABA
Muziek en podiumkunsten	Master in de muziek	MA
Toegepaste taalkunde	Bachelor in de toegepaste taalkunde	ABA
	Master in de journalistiek	MA
	Master in de meertalige communicatie	MA
	Master in het tolken	MA
	Master in het vertalen	MA

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 maart 2008 tot vaststelling van de methodologie en de criteria van de voortgangstoets van de academisch gerichte opleidingen van de hogescholen in Vlaanderen.

De Minister-president van de Vlaamse Regering,
K. PEETERS

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,
F. VANDENBROUCKE

TRADUCTION

AUTORITE FLAMANDE

F. 2008 — 1209

[2008/201167]

7 MARS 2008. — Arrêté du Gouvernement flamand fixant la méthodologie et les critères de l'évaluation de l'avancement pour les formations à orientation académique des instituts supérieurs en Flandre

Le Gouvernement flamand,

Vu le décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre, notamment l'article 124, modifié par les décrets des 19 mars 2004 et 30 avril 2004;

Vu l'accord du Ministre flamand chargé du budget, donné le 17 janvier 2008;

Vu l'avis n° 44 040/1 du Conseil d'Etat, donné le 7 février 2008, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre flamand de l'Emploi, de l'Enseignement et de la Formation;

Après délibération,

Arrête :

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté on entend par :

1° Commission d'agrément : la commission visée à l'article 9 du décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre;

2° association : une association sans but lucratif visée à l'article 97 du décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre.

Art. 2. § 1er. Sous la responsabilité de la Commission d'agrément, les associations effectuent une évaluation indicative de l'avancement des formations énumérées à l'annexe 1 au présent arrêté, à l'exception toutefois des formations organisées par application de l'article 24bis du décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre.

§ 2. Cette évaluation de l'avancement vise l'évaluation de l'avancement réalisée depuis la transformation relatif à l'appui scientifique et l'imbrication de l'enseignement avec la recherche, appelée ci-après "académisation".

§ 3. La Commission d'agrément peut conclure des accords opérationnels avec les associations sur l'établissement des rapports de suivi et d'évaluation.

Art. 3. L'évaluation indicative de l'avancement est effectuée à l'aide des éléments suivants :

1° l'imbrication de la recherche avec l'enseignement dans le programme d'études :

a) le développement d'aptitudes et d'attitudes en recherche auprès des étudiants : training axé sur l'utilisation de techniques de recherche et de méthodes de collecte de données, apprendre à interpréter et traiter les données, apprendre à réfléchir sur et à orienter des processus créatifs de recherche ...;

b) offrir aux étudiants des possibilités pour qu'ils puissent réaliser de manière autonome des projets et recherches, en vue d'un développement et d'une création de connaissances, d'analyse et de synthèse, de réflexion, d'interprétation et d'application;

c) le développement de l'épreuve de Master comme instrument pour apprendre aux étudiants des aptitudes en recherche et pour les évaluer;

2° l'intensité des activités de recherche du personnel :

a) la quote-part des membres du personnel actifs dans la recherche par rapport au total de l'effectif;

b) la quote-part de l'effectif ayant un diplôme de docteur par rapport au total de l'effectif dans la formation en question;

c) les revenus des recherches contractuelles;

d) réputation des recherches et estimation externe des membres du personnel;

3° l'output des recherches et de la valorisation du personnel, scindé dans les différentes catégories courantes existantes dans la formation;

4° l'engagement de moyens financiers :

a) un aperçu des projets de recherche en cours d'exécution, avec mention d'un membre du personnel de l'institut supérieur comme promoteur ou copromoteur, et du mode et du volume du financement desdits projets;

b) moyens engagés pour la recherche par rapport au total des moyens issus des différents flux de fonds, investissements communs de l'institut supérieur et de l'université;

5° l'infrastructure et les facilités de recherche.

Art. 4. En vue de l'exécution de l'évaluation de l'avancement, l'institut supérieur intéressé établit pour les formations visées à l'article 2 un rapport d'avancement, comprenant les données nécessaires pour l'exécution de l'évaluation. Ce rapport contient au moins les rubriques suivantes :

1° les données visées à l'article 3 du présent arrêté;

2° une notice explicative de ces données, commentant entre autres l'évolution que ces données ont déjà connue, ainsi que le développement envisagé;

3° une propre évaluation de l'avancement réalisé et de l'avancement restant à réaliser, jusqu'au moment où le nombre suffisant de garanties de qualité génériques, prévu à l'article 58 du décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre, doit être réalisé.

Art. 5. L'association auxquelles appartiennent les directions des instituts supérieurs intéressées, établit un propre rapport d'évaluation sur la base des rapports d'avancement visés à l'article 4 et par cluster de formations, comprenant les rubriques suivantes :

1° une évaluation de l'avancement du processus d'académisation des formations intéressées;

2° une évaluation de l'avancement restant à réaliser, jusqu'au moment où le nombre suffisant de garanties de qualité génériques, prévu à l'article 58 du décret du 4 avril 2003 relatif à la restructuration de l'enseignement supérieur en Flandre, doit être réalisé;

3° une évaluation de la politique de recherche en cours et de l'organisation en matière de recherche de chaque institut supérieur intéressé;

4° une note explicative de la politique de recherche pour les années à venir, ainsi qu'une note explicative du plan pluriannuel de recherche, le système de gestion de la qualité de la recherche établi conjointement, le règlement général de recherche et de coopération de l'association et une évaluation des résultats obtenus entre-temps.

L'association doit adéquatement motiver son avis.

Le 30 avril 2008 au plus tard, les associations remettront leur rapport d'évaluation et les rapports d'avancement des formations distinctes à la Commission d'agrément.

Art. 6. § 1er. La Commission d'agrément établit une météo-évaluation de l'avancement de l'académisation, au moyen d'une analyse et d'une appréciation des rapports d'évaluation introduits par les associations et d'une visite sur place de chaque association. En vue de la réalisation de cette météo-évaluation, la Commission d'agrément est complétée par deux membres experts.

§ 2. La Commission d'agrément transmet son projet de rapport aux associations, qui peuvent, dans un délai de trente jours calendaires à compter du jour de sa réception, introduire auprès de ladite Commission leur commentaire sur le projet de rapport. La Commission d'agrément doit adéquatement motiver son avis.

§ 3. La Commission d'agrément publiera son rapport final le 31 juillet 2008 au plus tard.

Art. 7. Le Ministre flamand qui a l'enseignement dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 7 mars 2008

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,

K. PEETERS

Le Ministre flamand de l'Emploi, de l'Enseignement et de la Formation,

F. VANDENBROUCKE

Annexe 1re : les formations qui seront soumises à l'évaluation de l'avancement

DISCIPLINE	Formation transformée : grade - qualification	TYPE
Architecture	Bachelor in de architectuur	ABA
	Bachelor in de interieurarchitectuur	ABA
	Master in de architectuur	MA
	Master in de interieurarchitectuur	MA
	Master of Architecture	MA
Arts audiovisuels et arts plastiques	Bachelor in het productdesign	ABA
	Master in het productdesign	MA
Disciplines combinées : Architecture, ou Sciences industrielles et technologie	Master in de monumenten- en landschapszorg	MA
	Master in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	MA
Soins de santé	Bachelor in de kinesitherapie	ABA
	Master in de kinesitherapie	MA
	Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie	ABA
	Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie	MA
	Bachelor in het milieu- en preventiemanagement	ABA
Sciences commerciales et gestion d'entreprise	Master in het milieu- en preventiemanagement	MA
	Bachelor handelsingenieur	ABA
	Bachelor in de bestuurskunde en het publiek management	ABA
	Bachelor in de handelswetenschappen	ABA
	Bachelor of Business Administration	ABA
	Master handelsingenieur	MA
	Master in de bedrijfscommunicatie	MA
	Master in de bedrijfseconomie en het -beleid	MA
	Master in de bestuurlijke informatiesystemen	MA
	Master in de bestuurskunde en het publiek management	MA
	Master in de handelswetenschappen	MA
	Master in de politieke en sociale economie	MA
	Master in het bedrijfsbeleid	MA
	Master of Business Administration	MA
Sciences industrielles et technologie	Master of Business Economics and Management	MA
	Master of Business Information Systems	MA
	Bachelor in de industriële wetenschappen : bouwkunde	ABA
	Master in de industriële wetenschappen : bouwkunde	MA
	Master in de industriële wetenschappen : landmeten	MA
	Master in de stedenbouw	MA
	Master in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	MA

DISCIPLINE	Formation transformée : grade - qualification	TYPE
Musique et arts de la scène	Bachelor in de muziek	ABA
	Master in de muziek	MA
Linguistique appliquée	Bachelor in de toegepaste taalkunde	ABA
	Master in de journalistiek	MA
	Master in de meertalige communicatie	MA
	Master in het tolken	MA
	Master in het vertalen	MA

Vu pour être annexé à l'arrêté du Gouvernement flamand du 7 mars 2008 fixant la méthodologie et les critères de l'évaluation de l'avancement pour les formations à orientation académique des instituts supérieurs en Flandre

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,
K. PEETERS

Le Ministre flamand de l'Emploi, de l'Enseignement et de la Formation,
F. VANDENBROUCKE

VLAAMSE OVERHEID

N. 2008 — 1210 (2008 — 111)

[C — 2008/35423]

7 DECEMBER 2007. — Besluit van de Vlaamse Regering tot internationale ratificatie van het samenwerkingsakkoord tussen de Regering van de Republiek Kroatië en de Vlaamse Regering, ondertekend in Zagreb op 13 november 2006, en goedgekeurd bij het decreet van 23 november 2007. — Erratum

In het *Belgisch Staatsblad* van 15 januari 2008 werd bovenstaand besluit gepubliceerd op bladzijde 1172.

De publicatie gebeurde echter zonder het samenwerkingsakkoord zelf, de vertaling daarvan naar het Frans en de datum van zijn inwerkingtreding. Hieronder volgt de correcte publicatie.

7 DECEMBER 2007. — Besluit van de Vlaamse Regering tot internationale ratificatie van het samenwerkingsakkoord tussen de Regering van de Republiek Kroatië en de Vlaamse Regering, ondertekend in Zagreb op 13 november 2006, en goedgekeurd bij het decreet van 23 november 2007

De Vlaamse Regering,

Gelet op het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht, inzonderheid op artikel 11;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 81, §1, vervangen bij de bijzondere wet van 5 mei 1993;

Gelet op het decreet van 23 november 2007 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Regering van de republiek Kroatië en de Vlaamse Regering, ondertekend in Zagreb op 13 november 2006;

Overwegende dat het samenwerkingsakkoord de samenwerking tussen Vlaanderen en Kroatië regelt in de domeinen waarvoor ze beide bevoegd zijn;

Overwegende dat Vlaanderen en Kroatië willen bijdragen tot de volledige integratie van Kroatië in de Europese Unie en de toetreding van Kroatië tot de Europese Unie;

Overwegende dat het samenwerkingsakkoord in werking treedt op de dag dat de partijen elkaar ervan op de hoogte hebben gebracht dat aan de interne wettelijke bepalingen voor het van kracht worden van dit akkoord is voldaan;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën van 22 november 2007;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Het samenwerkingsakkoord tussen de Regering van de republiek Kroatië en de Vlaamse Regering, ondertekend in Zagreb op 13 november 2006, en goedgekeurd bij het decreet van 23 november 2007, wordt geratificeerd.